

Mária Vrkoslavová-Ševčíková

PES GORDON,

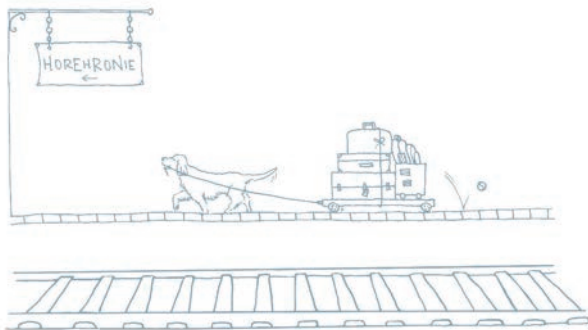
BOMBURA A ZÁHADY SPOD KRÁĽOVEJ HOLE

PERFEKT

Mária Vrkoslavová-Ševčíková

Pes GORDON,
Bombura
a záhady spod Kráľovej hole

MÁRIA VRKOSLAVOVÁ-ŠEVČÍKOVÁ

PES GORDON,

BOMBURA A ZÁHADY SPOD KRÁĽOVEJ HOLE

Ilustroval Juraj Martiška a Maximiliána Martišková

Povešť hovorí, že keď Pán Boh pri stvorení sveta rozdal svoje dary, každému národu prisúdil niečo iné. Rozdal skoro všetko. Tomu zlato, tomu moc, tomu vodu, teplo, zimu, tomu to a inému ono... Na konci toho dlhého radu stál skromný, pokorný a tiež čakajúci človečik – Slovák. Veril, že Pán na neho nezabudne a prideli mu čo len omrvinku. Keď si ho Pán všimol, prihovoril sa mu: „Čo dať tebe, biedny človeče, veď som už všetko rozdal.“ Zadíval sa do diaľky, rozťahol svoje ruky a tichým hlasom povedal: „Tebe dávam mohutné zelené hory, krásnu prírodu, ľubozvučnú reč a piesne, ktoré budú vychádzať priamo z tvojej duše. Aby sa pri nich každé srdce naplnilo pocitom šťastia a pokoja. Chráň si a zveľaďuj tieto dary, opatruj ich ako oko v hlave a uvažlivo s nimi narábaj so svojím potomstvom.“ Človečik sklonil hlavu, pokľakol, poďakoval a stal sa pánom územia, ktoré je stredom Európy. A v tomto strede, celkom v jeho srdci sa rozprestiera Horehronie. Ku každému pohostinné, ku každému prívetivé...

Povešť podľa rozprávania pani Pauly Simanovej z Valaskej

ÚVOD

Neviem, komu skôr skrsla v hlave myšlienka písať pokračovanie mojich príbehov. Zdá sa, že to napadlo najskôr Backe, ale zdá sa to len na prvý pohľad...

Najprv však poviem niečo o sebe. Tí, ktorí ma poznajú, si pomyslia, že to vôbec nie je potrebné – veď toto je už piata kniha mojich príbehov a viem, s akou netrpezlivosťou ju mnohí čitatelia očakávajú. No sú i takí, ktorí ma nepoznajú, moje knihy nečítali a do rúk sa im dostáva len táto najnovšia. Týmto čitateľom sa chcem predstaviť. Tak teda – volám sa Gordon, som anglický kokeršpaniel krásnej čokoládovej farby. Preto mám napísané v mojom rodokmeni, že som čokokoker. Je tam ešte oveľa viac – napríklad samé výborné z medzinárodných a národných výstav, ale najmä z tej klubovej. Získal som aj niekoľko ocenení CAC, ale o tom radšej pomlčím, lebo Backa hneď povie, že sa vychvaľujem.

Keď som už pri Backe – pokúsim sa predstaviť i ju. Je to moja dvojnoháčka, s ktorou spoločne obývame náš pelech, ktorému ona v prípade, že je uprataný, hovorí byt. Ak v ňom porozťahujem všetky svoje hračky, hovorí, že bývame v brlohu. Tento byt, a teda niekedy aj brloh, obývame spolu s Jarkom. Jarko je zas Backin dvojnoháč, ktorý si nahovára, že je vodcom našej malej svorky. Ja ho v tomto omyle rád

nechávam – keď mu to robí radosť, nech si to myslí! Skutočný vodca svorky som však ja, hoci vážim len pätnásť kíľ. Mimochodom, je to moja predpísaná váha. Ak je to potrebné, s láskou, ale dôrazne o mojom vodcovstve ľahko presvedčím Jarka, ale najmä Backu. Veď som už dospelý sedemročný pán Pes – a to už niečo znamená!

Nemyslíte si však, že u nás vládne prísnosť, krik alebo hnev. Práve naopak. Od prvej chvíľe, čo som sa ocitol v Backinom náručí, pociťujem len veľkú preveľkú lásku, ktorú im náležite opätujem tak, ako to dokážeme len my, psi.

V niečom som však predsa iný, ako moji štvornohí súkmeňovci. Všetko, čo som doteraz prežil, kde som bol, s kým som sa stretol – to všetko som zapísal do kníh. A nielen to. S týmito knihami a mojimi dvojnoháčmi navštevujeme decká v školách, kde si náramne užívame stretnutia, ktorým Backa hovorí besedy. A keďže som už bol na mnohých besedách, viem, ako sa mám správať. Ticho, slušne, kým rozpráva Backa alebo Jarko. Aj vtedy, keď majú žiaci rôzne otázky. Na konci besedy však príde moja chvíľa. Môžem sa s chalanmi i babami hrať, fotografovať, môžu ma aj pohladkať, ale pritom musím dávať pozor, aby som im – najmä tým menším, nejako neublížil. Nikdy by som ich svojimi ostrými bielymi zubami nepohryzol. To veru nie! Veď by som tým porušil najdôležitejší psí zákon: pohrýzť dvojnoháča, ktorý ti neublíži – veľký trest ťa neminie! A to už niečo znamená. To je taký zákon, ako Ústava u dvojnoháčov. Nechtiac by som však mohol najmä tých menších pri hre zhodiť. Nesmiem im ublížiť ani vtedy, ak mi v nadšení z hry pristúpia chvost alebo ma potiahnu za uši. Uvedomím si, že oni sú malí, ale ja som pes v najlepších rokoch, veď mám v prepočte

ľudských rokov asi päťdesiat. A to je už dosť na to, aby sa pes i dospelý človek v takomto veku vedeli správať. Oceňujú to i pani učiteľky a o mojom správaní sa na besedách dostávam zápisy do žiackej knižky. A veru – mám tých zápisov neúrekom, veď mám vypísaných už desať žiackych knižiek! Som teda jediný pes, ktorý má žiacku knižku, z čoho logicky vyplýva, že som žiakom. Tak povedzte, poznáte ešte aspoň jedného takého psa?

Viem, že teraz sa už začnete pýtať, ako tie knihy píšem. Aj na to vám odpoviem pravdivo. Nijaký pes, ani taký múdry ako ja, nedokáže písať. I keď Backa a ostatní dvojnoháči to majú uľahčené tým, že píšu na počítači. Ani tak to však nedokážem. Len raz som sa o to pokúsil, stlačil som jeden kláves na počítači a... náhodou to bol *delete*. Čo sa stalo, určite viete. Celý text som milej Backe vymazal. Ešteže má múdreho syna Jozefa, ktorý túto pohromu napravil, a tak zabránil ešte väčšej škode, lebo si vôbec neviem predstaviť, ako by Backa znova napísala celú knihu od začiatku až do konca. A bola by to veľká škoda! Ako by sa čitatelia o mne a o mojich dobrodružstvách dozvedeli, keby nenapísala knihu plnú mojich príbehov? Všetko je však inak! Ja svojimi očami to, čo som spolu s dvojnoháčmi prežil, Backe porozprávam a ona tieto naše spoločné zážitky zapíše. Potom mi každú kapitolu prečíta, ja sa na znamenie súhlasu začnem krútiť niekoľkokrát dokola, čo v ľudskej reči znamená asi toto: „Áno, áno – dobre si to napísala, môžeš pokračovať.“

Všetci čitatelia našich kníh sa stávajú mojimi dvojnohými kamošmi – to sú tí, s ktorými som sa stretol na viacerých besedách o predchádzajúcich knihách. Potom mám ešte facebookových kamošov

– dvojnoháčov, ale aj štvornoháčov. A tých je tiež poriadne veľa. S niektorými si píšem častejšie, s inými menej, ale vieme o sebe. Na svojej facebookovej stránke im prostredníctvom Backy píšem o všetkých dôležitých udalostiach, ktoré sa v mojom živote stali. A veru – tie sociálne siete sú aj pre mňa dôležité, lebo som si cez ne našiel svoju čokoládovú rodinu nielen u nás, ale aj v Česku, v Nemecku, ba dokonca v Taliansku, vo Francúzsku i v Rusku. Vždy sa poteším, keď zistím, že ďaleko v Nemecku na mňa myslí môj strýko či bratranec. Aj na Slovensku mám svojich blízkych štvornohých kamošov – kokera Torinka, ktorý sa kamošil ešte s mojím predchodcom v našej svorke – Gastonom, ridgebacka Omara, jazvečíka Maxíka v Tatranskej Lomnici, kokera Danyho v Brezne, ale aj obrovského čierneho novofundland'ana Daga a bieleho stredoázijského ovčiarskeho psa Kazana, ktorí žijú so svojím dvojnoháčom lesníkom Jurajom v Závadke nad Hronom. S nimi sme si dokonca sľúbili, že sa v rázovitej obci pod Kráľovou hoľou stretneme a tak super – po psovsky sa porozprávame. Niektorí moji kamoši už nie sú medzi nami a pozerajú sa na mňa zo psieho neba. Často si na prechádzkach po psej lúčke spomínam na svojho najväčšieho kamoša ridgebacka Amona, aj na statočného labradora Eliota, ktorý ma zachránil pred ostrými zubami túlavých psov a neraz mi dobre poradil, aj vtedy, keď som sa uchádzal o svoju lásku Black Diamond. Bolo to veľmi dávno! Teraz sa však dostávam k tomu podstatnému.

Nedávno som bol na medzinárodnej výstave psov, kde som mimochodom získal, ako inak, výbornú a ocenenie CAC. Pre tých, čo sa v týchto oceneniach nevyznajú, CAC znamená čakateľ na šampióna

krásky. Hoci ja si myslím, že krásny som dosť a nemusím čakať na rozhodnutie medzinárodného rozhodcu. O tom predsa svedčia obdivné pohľady sučiek z nášho okolia. Ale vrátim sa späť, lebo Backa povie, že sa zase vychvaľujem... Tak na tej výstave som zbadal asi štyroch čiernych novofundland'anov. Hneď som sa pri nich pristavil a zahavkal som im, že presne takého kamoša, ako sú oni, mám v Závadke u Juraja. Aj Backa si ich všimla a tiež sa im, tentoraz ľudskou rečou, vlúdne prihovarila. Vtedy som si uvedomil, že prišla moja chvíľa a začal som sa rýchlo točiť okolo chvosta. Backa pochopila moje pohyby, ktoré vždy značia „áno, áno“ a spýtala sa: „Gordík, ty by si asi rád navštívil Daga a Kazana, mám pravdu?“ Odpovedal som hlasitým prenikavým havkaním a ešte rýchlejším krútením a klopaním chvosta o zem. „Áno, áno – poďme do Závadky, ak je možné, už aj hneď!“ Nadšene som štekal a skoro som zabudol, prečo som vlastne na výstavu prišiel... Lebo – ja výstavy nemusím, len Jarkovi chcem urobiť radosť, aby sa po výstavisku celý rozradostený som mnou pyšne prechádzal a chválil sa mojím, ale musím uznať, že aj jeho úspechom. Veľmi dobre si spomínam, ako ma na ihrisku oproti nášmu domu cvičil dovtedy, kým som sa nenaučil chodiť vedľa ľavej nohy podľa predpisov tak, ako sa má. A čo sa len Anička natrápila, kým mi ostrihala srst' presne do línie, ktorú predpisujú pravidlá! Anička je chovateľka, ale aj upravuje srst' viacerým psom. O moju srst' sa stará odjakživa, preto je mojou kamoškou. Omnoho radšej však chodím na besedy do škôl a knižníc, alebo aj navštevovať pánov ministrov. Noóó – ministrov – bol som len u jedného, ale povedzte, koho pozve sám pán minister na návštevu na ministerstvo? Ja som tam bol a odvtedy

môžem zahavkať, že medzi mojich kamošov patrí aj jeden minister. Zase som však odbočil – asi už naozaj starnem. Backa mi hneď pripomenula, že sa mám držať dejovej línie. Pochopila však, že by som sa najradšej rozbehol do tej krásnej horehronskej obce pod Kráľovou hoľou. A keďže Horehronie, ako sa tento kraj nazýva, majú s Jarkom radi, začali sa veľké prípravy na ďalekú cestu. Ja som sa len prizeral, ako telefonujú, rozprávajú sa s pánmi učiteľmi a pani učiteľkami, Backa pri tom študovala rôzne odborné knihy, slovom celkom vážne sa začali chystať na cestu po Horehroní. Cítil som, že to tentoraz bude cesta náročná, plná stretnutí so zaujímavými ľuďmi, ale aj prírodnými krásami, zvykmi a obyčajami tohto kraja. Backa sa tešila, aj s Jarko sa tešil a ja som si už chystal skvelý plán, ako im svojimi bežárstvami túto dlhú cestu „spríjemním“.

Tak teda, milí moji kamoši, milí dvojnoháči – teraz rozhodnite, v čej hlave vlastne skrsla myšlienka napísať túto knihu – v mojej či v Backinej? Asi v oboch naraz. To však nie je podstatné. Dôležité je, že sa z mojich ciest po Horehroní dozviete niečo nové, zaujímavé a ja dúfam, že sa vám aj táto kniha bude páčiť.

A pretože sľuby sa majú plniť, týmto si plním aj svoj posledný sľub z predchádzajúcej knihy, ktorý znel – ak vám budem chcieť povedať niečo nové, bude to už v ďalšej – teda v tejto knihe.

HOREHRONIE

Kraj pod Kráľovou hoľou

„Gordík, ako by si kamošom v škole povedal, kde sa na Slovensku nachádza Horehronie?“ pootočila Backa hlavu ku mne. Sedel som na zadnom sedadle nášho auta pripútaný svojím psím pásom a práve som začínal, tak ako Jarko, podriemkavať a hlava sa mi kývala z boka na bok.

„Nooo... je to kraj pod Kráľovou hoľou alebo ešte jednoduchšie – Horehronie je Závadka nad Hronom,“ zamrmlal som, ale po chvíľke som už veselšie pokračoval, „a v nej moji dvaja veľkí kamoši Dag a Kazan.“ Celý šťastný a poriadne nahlas som to zahavkal Backe. Tá však odmietavo pokrútila hlavou.

„Ja viem Gordík, ty si spomínaš najmä na našu minuloročnú návštevu v Brezne. Na tetu Vierku, ktorá sa stará o psíkov v útulku Tuláčik, na jej Danyho, ktorý je aj tvojím kamošom, na útulok a psíkov v ňom. Najčastejšie však myslíš na tvojich obrovských kamošov Daga a Kazana, s ktorými si v spojení na Facebooku. To je však veľmi málo a tvoji čitatelia by sa o Horehroní nedozvedeli takmer nič.“

Chvíľu premýšľala a potom začala rozprávať o kraji, ktorý patrí azda medzi najkrajšie na Slovensku a ktorý jej veľmi prirástol k srdcu.

„Je to kraj bohatý na lesy plné húb, malín a iných lesných plodov, kraj dreveníc, nádherných výšiviek. Kraj, ktorý je domovom medveďov a inej lesnej zveri. Je opradený povestami a žijú tam ľudia, ktorí nosia krásne vyšívané kroje, mnohí z nich rozprávajú zvláštnym nárečím a veľmi pekne spievajú. Ľudia, ktorí sa v tomto kraji usadili, boli pracovití. V ťažkých podmienkach dobývali v baniach železnú rudu, uhlie aj drahé kovy, v lesoch rúbali stromy, ktoré po rieke splavovali na pltiach. Chovali ovce a obrábali pôdu.

Bol to však aj kraj zbojníkov a Janošíka. Túto oblasť si veľmi obľúbil aj kráľ Matej Huňady Korvín. Kráľ Matyáš, ako mu ľud dôverne hovoril, často v horách pod Kráľovou hoľou poľoval, ale bol známy aj svojou spravodlivosťou a múdrosťou. Aby sa o krajine, v ktorej v 15. storočí vládol, dozvedel čo najviac, chodil medzi poddaným ľudom prezlečený raz za žobráka, inokedy za gazdu alebo poľovníka. Na vlastnej koži spoznával, ako ľudia v jeho krajine žijú, čo ich trápi. Tých spravodlivých odmenil, ale tí, čo poddaným ubližovali, sa nevyhli trestu. O jeho putovaní po krajine sa zachovali mnohé povesti, rozprávky, piesne...

Horehronie na severe ohraničuje Kráľova hoľa ospievaná básnikmi a spisovateľmi, ktorú mnohí ľudia považujú, podobne ako Kriváň, za symbol Slovenska.

„Na Kráľovej holi stojí strom zelený...” potichu zanôtil Jarko, ale jeho spev som prerušil hlasným brechotom.

„Na Kráľovej holi nerastie nijaký ‚strom zelený‘. Je tam televízny a rozhlasový vysielateľ. Vidno ho už z poriadnej diaľky. Ja však poznám Kriváň, aj tú povesť o ňom. Tú, v ktorej sa hovorí, že keď bol na seba

veľmi pyšný, anjel mu ,struhol' také zaucho, až sa mu vrcholec skrivil,“ celý šťastný som havkal na dôkaz, že som si túto povesť zapamätal z predchádzajúcich potuliek po Slovensku.

„Keď príde čas, poviem ti inú povesť – o láske vysokotatranského mládenca Kriváňa a nízkotatranskej devy Kráľovej hole,“ povedala Backa. Práve sme sa blížili k Hronskému Beňadiku, ktorý je známy najmä benediktínskym kláštorom, jednou z najvýznamnejších stavieb na Slovensku.

„Raz sa tam pôjdeme pozrieť,“ zahlásila Backa a usmiala sa, keď sa medzi stromami zaleskla hladina rieky.

„Náš milý Hron nás víta,“ s radosťou sa pozerala na pokojne tečúcu rieku, ktorú má, neviem prečo, tak veľmi rada.

„Teraz sme na Pohroní a ďalej pôjdeme už len proti smeru toku Hrona – až k jeho prameňu.“

„To už budeme na Horehroní,“ múdro som pokyvoval ušatou hlavou a pokračoval tichším zahavkaním, „a ďalej sa už asi nedá, lebo by sme museli preskočiť Kráľovu hoľu.“ A chcel by som vidieť Backu, ale aj Jarka, ako tento kopec preskakujú – toto som si už len pomyslel, lebo aj Jarko sa chcel blysnúť svojimi vedomosťami.

„Ja si myslím, že Horehronie je, tak ako si povedala, na severe ohraničené Kráľovou hoľou, na juhu asi Breznom a na západe takmer hraničí s Banskou Bystricou,“ zapojil sa do rozprávania Jarko, ktorého už úplne prešli driemoty.

„V podstate máš pravdu, i keď do lesov sa dostaneš až z obce Beňuš,“ upresnila Backa a určite si spomenula na školu v tejto obci, kde sme mali veľmi krásnu besedu. Spomenul som si na ňu aj ja, lebo

návštevu tejto školy mi ešte dlho pripomínal velikánsky balíček plný psích dobrôt, ktorým ma potešili tamojší školáci.

Z našej ďalšej cesty si toho veľa nepamätám, lebo monotónne vrčanie motora Jarka i mňa pomaly, ale isto uspávalo. Akoby z diaľky som počul len tiché Backine pospevovanie. Túto cestu, ktorá vedie aj do Vysokých Tatier, poznám. Veľakrát som ju s mojimi dvojnoháčmi prešiel v našom aute. Minuli sme Žiar nad Hronom a prebral som sa až na diaľnici pred Banskou Bystricou. Ani neviem, ako sme prešli cez toto pekné mesto, a už sme frčali po ceste vedúcej k Brusnu, Podbrezovej a k nášmu cieľu – k Breznu. Keď sme minuli motorest, v ktorom sa zvyčajne zastavujeme na chutný guláš, ale najmä – kde sú aj psi vítaní – vedel som, že čoskoro sa stretneme s Vierkou a s mojím kamošom, Vierkiným kokerom Danym. Zakrátko som zbadal popri ceste tabuľu a na nej nápis BREZNO. Vedel som, že naša cesta po Horehroní sa práve začína a ja s mojimi dvojnoháčmi urobíme všetko, aby sme videli a poznali z tohto krásneho kraja čo najviac.

BOMBURA

Môj nový kamoš

Bombura – je to čarovné slovo, však? Také slovo som doteraz nepočul, ani som nevedel, čo znamená, ale i tak sa mi veľmi zapáčilo. Znelo skoro ako Rumburak – to bol ten zlý čarodej zo známeho seriálu pre deti – Arabela.

Bola tu však teta Vierka, hrdá obyvateľka Brezna a naša kamoška, ktorá sa stará aj o psíkov v breznianskom útulku. Ona si prvá všimla môj začudovaný pohľad upretý na veľkého sediaceho chlapa na námestí. Hneď začala svoje rozprávanie povestou: „To je rytier Jakub Bombura, patrón Brezna. Jeho bronzovú sochu dali postaviť Brežňania na pamiatku tohto mimoriadne veľkého, ale najmä silného a odvážneho rytiera. Veď nie nadarmo sa hovorí, že Brežňanom pomáhal vždy, keď im bolo najhoršie. A ľud z Brezna a okolitých salašov nebol nevďačný. Udatnému Bomburovi vždy vystrojili hostinu z toho najlepšieho, čo mali – z bryndze. Veru, chutná bryndza, ktorú vyrábali bačovia na okolitých salašoch dodávala Bomburovi tú obrovskú silu – veď sa povráva, že bryndzové halušky jedával až trikrát denne.“

„Určite to však nebola taká malá porcia, aké ponúkajú k obedu v niektorých motorestoch. A vôbec – väčšinou to bývajú polotovary, halušky vyrobené z vrecúška. Veď viete, ako sa teraz hovorí: tra-la-lá varí za vááás!“ spevavým hlasom zatiahol Jarko.

„Ale také halušky, aké uvaríš ty – tak na tých by si určite pochutnal aj Bombura,“ chválila Jarka Backa. Ja som na jej slová len súhlasne kýval hlavou a z celej sily som udieral chvostom o zem. Chcel som povedať, že veru bryndzové halušky s údenou slaninkou, také ako uvaria moji dvojnoháči, mám aj ja rád a možno po čase budem taký silný a veľký ako – no ak aj nie ako Bombura, tak aspoň taký veľký ako môj kamoš Dag.

„Gordík, kroť sa, chceme sa predsa dozvedieť čo najviac o Bomburovi,“ uzemnila ma Backa. Vierka pokračovala:

„Bomburu u nás pozná každý, veď preto ho máme aj v erbe nášho mesta. Bol to brezniansky rodák, potomok starých zemianskych rodov Faškovcov a Mikovínyovcov, ktorý slúžil ako kapitán mestskej stráže. Tento smelý a udatný chlap premohol aj Turkov. Ale ako to už v živote býva, ani on vždy nezvíťazil. Vo svojom živote prehral ten najdôležitejší boj – boj o lásku krásnej devy Márie. Márne bol silný a udatný, márne bol rytier zo zemianskeho rodu – nebol bohatý. A krásna Mária, ako to napokon býva aj v súčasnosti, dala prednosť bohatému nápadníkovi, ktorý sa Bomburovi v mnohom nemohol vyrovnáť. Povráva sa, že smutný rytier opustil Brezno, ale v chlapskom súboji vždy víťazil a od Brezna odohnal aj Turkov. Vtedy ho Breznu závideli aj Kremničania. Tí však najprv tohto bohatiera obvinili zo zbojstva a dokonca ho chceli i popraviť, čo im Brežňania nikdy neodpustili. Neskôr sa stal, ako to v tých časoch bývalo časté, členom zbojníckej družiny, s ktorou na Horehroní zbíjal. Ako tento bohatier, ktorý Brežňanom pomáhal, keď to potrebovali najviac, skončil, to dnes už

nikto nevie. Možno skončil, ako zbojníci zvyčajne končievali, na šibenici, možno – a tomu Brezňania veria viac, sa doteraz ukrýva niekde v hustých lesoch alebo v nejakej jaskyni na Horehroní pripravený pomôcť, keď to bude najviac treba,“ ukončila Vierka povest’.

Backe a Jarkovi sa Vierkino rozprávanie páčilo, a kým sa dohadovali, či vôbec Bombura žil, alebo je v ňom vyjadrená len túžba utláčaných ľudí po pomoci, ja som si zatiaľ dôkladne obzeral sochu tohto obra. A vtedy sa to stalo! Verte, či neverte – Bombura odrazu na mňa žmurkol a ja – iba ja som počul tiché slová: „Dobre vidíš, Gordon. To

nie je odlesk slnečných lúčov od mojej kovovej tváre. Naozaj som na teba žmurkol a teraz sa ti aj prihovám. Si smelý a odvážny pes. Páčiš sa mi, a preto som sa rozhodol, že ťa budem, nikým nevidený, nikým nepočutý, sprevádzať na твоjich cestách Horehroním. Len do твоjho ucha ti budem šepkať príbehy a povesti, ktoré som videl, počul a zažil na svojich potulkách týmto krásnym krajom. Hneď teraz ti poviem, že Vierka zabudla spomenúť strigu Katu Flochovú, ktorá Brežňanom dlho strpčovala život. A bol som to ja, udatný rytier, ktorý ju z Brezna vyhnal ďaleko do hôr. Zľakla sa a zmizla, nevedno kam... Takýchto príbehov som zažil veľa, niektoré som už zabudol, ale na iné si ešte spomeniem. Uvidíš, bude to dobrodružná cesta, a keď sa vrátiš domov, budeš mať o čom rozprávať deťom na besedách. Veď záhad a zaujímavostí je v tomto kraji dosť a je len na tebe, aby si si ich s mojou pomocou všímal. Teraz však už ani muk!“ prstom naznačil, že si zamyká ústa, žmurkol a zas sedel pokojne a tíško s pohľadom upretým na námestie.

„Tou najväčšou záhadou si asi ty. Povedz mi, si živý alebo sa mi to len zdá?“ opatrne som sa spýtal obra.

„Pre niekoho som živý, pre iného som len socha, ktorá krásli toto námestie,“ odpovedal. „Život mi vdýchli tí, ktorí sa podieľali na tom, aby som tu na námestí potešil mojich Brežňanov. Myšlienku richtára tohto mesta, ktorému teraz hovoria primátor, zhmotnil sochár, ktorý sochu vyrobil a ten, ktorý ju odlial. Každý jeden z nich do mňa vložil niečo zo seba. Každému sa však neprihovorím tak, ako teraz tebe. Len tomu, kto má čisté, spravodlivé a verné srdce. A také srdce bije aj v tvojej statočnej psej hrudi. Preto ma počuješ a preto mi aj rozumieš – tak ako ja tebe. Pre tých ostatných som len socha, ktorá dodáva lesk tomuto ná-

mestiu,“ s hrdosťou ukončil svoje dlhé rozprávanie brezniansky rytier.

Aj ja som mu chcel nejako naznačiť, že mu rozumiem a odteraz je môj kamoš, s ktorým mám spoločné tajomstvo. No povedzte, ako môže pes naznačiť, že niečo patrí len jemu? Tak, že zdvihne labku a... Áno, presne to som urobil. Ocikal som Bomburu – tú sochu a pýchu všetkých Brežňanov. Označil som si Bomburu, že odteraz je len môj.

„Gordon, to si nemusel!“ ozvali sa zhrozeným hlasom Backa, Jarko i Vierka.

„To si fakt nemusel,“ tíško mi zašepkal do ucha ten, ktorého som počul len ja.

„Prepáč, nemusel – ale už sa stalo. Nejako som ti musel dať na vedomie, že si môj kamoš,“ zaštekal som tak, aby o tom vedel len on. Pretože len ja som odteraz vedel, že mám nového kamoša – Bomburu. A Bombura získal kamoša nad kamošov, akého nemal žiadny iný rytier – čokoládového kokeršpaniela Gordona.

